

Отримані в результаті натурних вимірювань значення ПЕД дають можливість розрахувати річні ефективні дози зовнішнього опромінення населення в кожному з обстежуваних населених пунктів. Значення ефективних річних доз зовнішнього опромінення населення становлять інтерес, як частина нормуючої величини, якою є річна ефективна доза опромінення населення.

Розраховані ефективні дози зовнішнього опромінення в обстежених НП лежать в діапазоні від $269 \text{ мкЗв} \cdot \text{рік}^{-1}$ у с. Зелена Поляна до $311 \text{ мкЗв} \cdot \text{рік}^{-1}$ у с. Мар'янівка Поліської ОТГ і від $272 \text{ мкЗв} \cdot \text{рік}^{-1}$ у с. Карпилівка до $317 \text{ мкЗв} \cdot \text{рік}^{-1}$ у с. Горностайпіль Іванківської ОТГ. На жаль, їх неможливо порівняти з доаварійними дозами, оскільки в нашому розпорядженні відсутні результати вимірювань γ -фону в обстежуваних населених пунктах до аварії на ЧАЕС. Окрім того, слід відзначити вищі значення доз у цьому році у порівнянні з попередніми дослідженнями у 2019 р. у всіх обстежених НП Поліської ОТГ (на 10 % – 13 %). У обстежених НП Іванківської ОТГ, окрім с. Карпилівка, таке підвищення становить від 3 % до 5 %. У с. Карпилівка підвищення не зареєстроване. Можливо це пов'язане зі збуренням ґрунту під час пересуванням важкої військової техніки по території цих громад, особливо Поліської, де техніка пересувалась безпосередньо по території обстежених НП.

АНАЛІЗ ДАНИХ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗОНИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОЇ АТОМНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ

Морозова М. М., Прилипко В. А., Озерова Ю. Ю.

Державна установа «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України

Стан здоров'я населення є невід'ємною складовою рівня та якості життя. В регіонах України стан здоров'я різний і визначається соціально-економічними, екологічними факторами. Науковцями ННЦРМ НАМУ проводиться вивчення здоров'я населення, яке мешкає на радіоактивно забруднених територіях, поряд з атомними електростанціями (АЕС) [1].

Метою дослідження стало вивчення захворюваності населення зони спостереження (ЗС) АЕС за статистичними даними в динаміці за класами хвороб.

Вивчалася захворюваність міського та сільського населення ЗС, зокрема, міста-супутника Южноукраїнська, міста Вознесенська, Доманівського і Братського районів.

Рівень захворюваності населення ЗС ПАЕС в динаміці вищий у міського населення, порівняно з сільським (5604,3 і 4850,0 у 2013 р; 5171,5 і 5020,0 у 2017 році на 10 000 населення). Статистично достовірні зміни зростання показників за окремим нозологіями спостерігаються майже за всіма класами хвороб як у м. Южноукраїнськ, так і в Доманівському районі. Винятком стали новоутворення, рівень яких в динаміці знизився з $116,8 \pm 5,25$ у 2013 р. до $110,1 \pm 5,12$ у 2017 у місті Южноукраїнськ та $276,0 \pm 10,15$ і $267,5 \pm 10,18$ відповідно на 10 000 населення у Доманівському районі. В місті Южноукраїнськ найвищі показники темпу приросту в динаміці за роками

спостерігаються у класах хвороб: хвороби кістково-м'язової системи (темп приросту 444,78 %), хвороби крові, кровотворних органів (369,33 %), уроджені аномалії (311,76 %). В Доманівському районі найвищий показник темпу приросту спостерігається за такими класами: розлади психіки та поведінки (темп приросту 100,00 %), уроджені аномалії (66,67 %), хвороби ендокринної системи (39,2 %).

У Братському районі, порівняно з м. Вознесенськом серед дорослого населення спостерігається нижчий рівень захворюваності як загалом (3709,0 і 5260,4 у 2013 р; 3364,0 і 5021,8 у 2017 році на 10 000 населення), так і за окремими класами хвороб. Як для міського населення, так і для мешканців сільських територій характерний позитивний темп приросту захворюваності дорослого населення за класами: хвороби ендокринної системи (129,03 і 12,28 % на 10 000 населення), хвороби органів дихання (2,72 і 4,88 %) і хвороби сечостатевої системи (20,06 і 4,08 %) в динаміці відповідно. Темп приросту захворюваності дорослого населення за класом новоутворення спостерігається лише у м. Вознесенськ (14,29 %).

Порівняльний аналіз даних захворюваності дітей віком 0–17 років в динаміці показав вищий рівень у Братському районі порівняно з містом Вознесенськом (1184,9 і 1134,3 у 2013 р; 1294,6 і 1181,4 у 2017 році на 1 000 відповідного населення). Спостерігається тенденція до зниження захворюваності за більшістю класів хвороб як в місті Вознесенськ, так і в Братському районі. При цьому в місті значимо зросли показники за класами уроджені аномалії (темп приросту 115,0 %) та хвороби шкіри та підшкірної клітковини (54,26 %), в Братському районі новоутворення (340,0 %), хвороби сечостатевої системи (84,31 %).

Аналіз даних свідчить, що найвищий рівень захворюваності дорослого населення (усі хвороби) спостерігається в місті Вознесенськ, а серед дитячого – у Братському районі. Серед міського населення вищий рівень захворюваності у м. Вознесенськ порівняно з м. Южноукраїнськ.

Література.

1. Бузунов В. О., Прикащикова К. Є., Ярошенко Ж. С., Костюк Г. В., Губіна І. Г. Захворюваність на хвороби системи кровообігу у мешканців радіоактивно забруднених територій. Аналіз впливу хронічного іонізуючого опромінення в малих дозах // Збірник наукових праць *Проблеми радіаційної медицини та радіобіології* Випуск 23 2018 р. С. 107–120.

ВИВЧЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Москв'як Н. В.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Актуальність теми. Мотивація – це сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, додають їй спрямованість, орієнтовану на досягнення певних цілей. Проблема професійної мотивації студентів має особливе значення, оскільки її формування обумовлює успіхи у